

Jaume Riera Sans

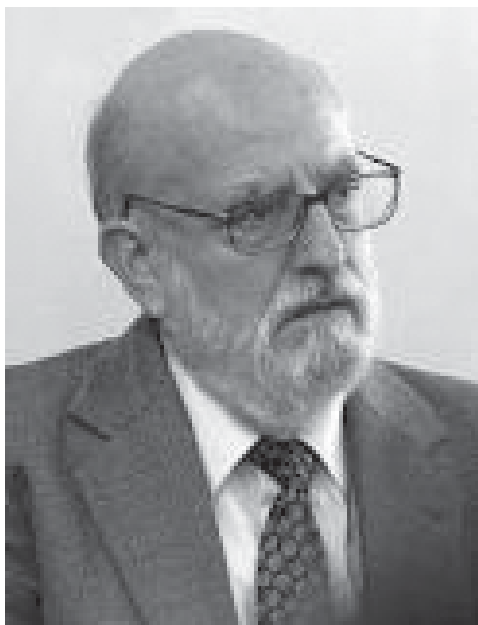
(Sant Feliu de Llobregat, 1941-Tarragona, 2018)

El dijous dos d'agost, moria a Tarragona l'amic Jaume Riera i Sans, investigador i pensador, dotat d'una enorme capacitat de treball. Desenvolupà bona part de la seva activitat professional en els camps de l'arxivística, la filologia, (traducció d'obres) i la història medieval, en totes hi excel·lí, però, abans que res, era una gran persona i un gran mestre. Els que s'havien apropiat a l'Arxiu Reial de Barcelona (mal anomenat Arxiu de la Corona d'Aragó) i demanaven orientació en alguna recerca, en poden donar testimoni, malgrat gestionar només la secció de la Cancelleria, aconsellava i dirigia la investigació vers altres departaments o, fins i tot, a altres centres, sempre amb la finalitat d'aconseguir que la recerca fos fructífera.

Amb el Centre d'Estudis de la Conca de Barberà (CECB), hi establí ben aviat una estreta relació, el 1984 a l'*Aplec de Treballs* publicà l'estudi: «La fundació del monestir de Sant Marçal de Montblanc», un article paradigmàtic que inspirà altres autors a entendre el món subterrani que orbitava al tombant de les col·lectories d'almoines i l'obtenció d'indulgències per a beneficiar institucions religioses, posteriorment el 1987 apareixia a la mateixa revista (número 8), un altre article: «Un procés inquisitorial contra jueus de Montblanc per un llibre de Maimònides», en aquesta ocasió explicava amb la seva prosa fàcil, els esdeveniments d'un episodi referent al món jueu medieval català, en aquest cas centrat en la comunitat montblanquina de la darrereria del segle XIV, poc abans dels assalts de 1391. Jaume Riera era un especialista en aquesta minoria ètnica i religiosa, a més, mostrava la seva habitual perspicàcia i el domini en el coneixement de la cultura medieval.

La seva col·laboració amb el CECB continuà el 1996, amb motiu de la celebració del setè centenari de l'erecció del ducat de Montblanc. No mancà la seva ajuda, quan el president del Centre, Joan Fuguet Sans, i el director de la revista *Espitllera*, J. M. Carreras Vives, necessitaren obtenir fotografies per al muntatge d'una exposició al Museu-Arxiu, a fi d'il·lustrar l'esdeveniment, en Riera donà tota mena de facilitats per consultar la documentació de la Cancelleria Reial.

Més endavant, quan el sotasignant necessità ajuda en el treball «Una làpida hebrea a Montblanc», publicat al mateix *Aplec de Treballs* el

1992 i un altre el 2009: «Segells i matrius de segellar de la Conca de Barberà i Camp de Tarragona (segles XIII-XVI)», per desxifrar enrevessades inscripcions hebraiques, no ens faltà la seva saviesa per a solucionar els nostres dubtes. Riera coneixia bé Montblanc i la Conca de Barberà, en això hi tinguérem una certa influència perquè, durant l'època que exercírem el càrrec de president del CECB, el nostre amic mantenia una segona residència de lloguer a la vila ducal, on hi reunia part de la seva biblioteca i papers personals, quatre anys més tard, un cop finalitzat el contracte de lloguer, es comprà una casa a Pira. Allí hi feia cap de tant en tant, per gaudir de la tranquil·litat i el bon clima de la nostra comarca.

Pocs dies abans de morir el veïrem a Montblanc, poc pensàvem que seria el darrer cop, amic, només podem dir-te, com deien els antics romans: *Sit tibi terra levis*, que la terra et sigui lleu! o com dirien els jueus catalans medievals: **הבא העולם לחיי זכרו** «que la seva memòria perduri en la vida del món futur».

Jaume Felip Sánchez